

ZNÓW SYPNĘŁO BIAŁYM PUCHEM

Przybywa stłuczek i wypadków

REGION (man) - Obfite opady śniegu, które w tych dniach nawiedziły Podbeskidzie, przysparzają problemy kierowcom. Pomimo intensywnej pracy służb utrzymujących drogi w przejezdny stan, od poniedziałku liczba stłuczek w Trzynieckiem wzrosła prawie dwukrotnie.

Jak poinformował naszą gazetę **Zdeňek Fieger** - kierownik działu ruchu frydecko-misteckiej filii Wojewódzkiego Zarządu Dróg w Ostrawie, w poniedziałek stan dróg był jeszcze w normie. Wieczorem jednak syjący mocno śnieg spowodował korki na wzniesieniach kilku odcinków dróg w okolicy Trzyńca. Tradycyjnie kłopoty z pokonaniem słynnego wśród kierowców *Nieborowskiego Kopca* miały nieprzygotowane do śniegowych warunków TIR-y.

intensywne, sytuacja dalej się pogarszała. Od tego momentu drogowcy pracują bez przerwy. Główne trasy skrapiane solanką są mokre. Na drogach drugiej kolejności nie wolno stosować środków chemicznych i pokrywa je warstwa ubitego kołami pojazdów śniegu posypywana regularnie żwirem. W całym regionie pełne ręce roboty mają też funkcjonariusze policji drogowej, ustalający okoliczności wypadków.

Jak na razie nie odczuli skutków powrotu zimy pasażerowie komunikacji publicznej. Jak podaje rzeczniczka prasowa spółki Bus Slezsko **Jan Trombik**, autobusy kursują na Podbeskidziu według rozkładów jazdy. Kiluminutowe spóźnienia są raczej rzadkością.

Jak na razie nie odczuli skutków powrotu zimy pasażerowie komunikacji publicznej. Jak podaje rzeczniczka prasowa spółki Bus Slezsko **Jan Trombik**, autobusy kursują na Podbeskidziu według rozkładów jazdy. Kiluminutowe spóźnienia są raczej rzadkością.

Śmierć pułkownika

Po wylewie krwi do mózgu zmarł w szpitalu w Waszyngtonie płk Ryszard Kukliński. Od 1947 r. służył w Ludowym Wojsku Polskim. W latach 1976-1981 był polskim oficerem łącznikowym w Sztabie Głównym Armii Radzieckiej. Od 1970 pracował dla USA. Przekazał CIA wiele planów ZSRR i Układu Warszawskiego, m.in. plany interwencji wojskowej w Polsce po wydarzeniach sierpniowych 1980.

W 1981 r. uciekł do USA. W 1984 skazany przez sąd PRL na karę śmierci za zdradę. Wyrok uchylony został w 1995 r. W 1998 ponownie przyjechał do Polski, witany jak bohater narodowy.

daż również w agencji nieruchomości.

- *Miasto, ze względu na cenę, nie może przyjąć oferty, jednak z kupna nie chce zrezygnować, wobec czego prowadzi dalsze pertraktacje* - powiedział nam członek trzynieckiej rady **Jerzy Mõhwald**. Według wstępnych prognoz kolejka powinna ruszyć za trzy lata. Środki finansowe na budowę zamierza miasto uzyskać z funduszu PHARE.

Obecnie można zjeżdżać z Jaworowego po trzech narciostadach: 400, 300, 750 metrowej. Przedłużenie dotychczasowej 400 m trasy, która miałaby osiągnąć długość ok. 2,5 km.

Sypnęło śniegiem, spychacze i ciągniki poszły w ruch.
Fot. MAREK SANTARIUS

Nowa kolejka na Jaworowy

TRZYNIEC (hs) - W planie przestrzennym miasta znalazła się budowa nowej kolejki na Jaworowy. Powinna ona prowadzić aż pod samo wzniesione w 1895 r. schronisko. Dzięki temu powstanie też na zboczu Jaworowego najdłuższa w Beskidach narciostada.

Warunkiem budowy nowej kolejki jest likwidacja dotychczasowej - zbudowanej w 1958 r. - i zalesienie terenu, na którym się ona znajduje. Modernizacja ze względu na zbyt duże koszty nie wchodzi w rachubę. Obecnie zarządza kolejką spółka BYTOSLAN, która odkupiła ją od kolei państwowych w 1997 r. Spółka nie jest zainteresowana jej dalszym prowadzeniem i zaproponowała odsprzedaż obiektu miastu za 18 mln koron. BYTOSLAN zaoferował sprze-

Pucharem pochwalił się dyrektor Policji Województwa Morawsko-Śląskiego Radim Pražák i jego zastępca Jiří Pšcolka.
Fot. z archiwum policji

PO SYMPOZJUM HISTORYKÓW

O osadnictwie w Beskidach

FRYDEK-MISTEK (man) - Projekt beskidzki i badania peryferyjnych terenów osiedlenia w Europie Środkowej - tak brzmiał temat konferencji z udziałem polskich i czeskich archeologów i historyków, która odbyła się we wtorek na Zamku Frydeckim.

Organizatorem konferencji było muzeum Beskidów w Frydku-Mistku, muzeum powiatu Nowy Jiczyn oraz działające przy Uniwersytecie Śląskim w Opawie seminarium archeologiczne.

Odbyła się ona pod patronatem konsula generalnego RP w Ostrawie **Andrzeja Kaczorowskiego** oraz rektora Uniwersytetu Śląskiego w Opawie **Zdeňka Jirásk**a.

Realizację czesko-polskiego projektu pt. *Badania prehistorycznych osiedli wyżynnych na Podbeskidziu między Beczwą (Republika Czeska) i Białą (Polska) w okresie 2000-2003* podsumował jeden z organizatorów

symposium **Vratislav Janák** z Uniwersytetu Śląskiego w Opawie. - *Współpraca archeologów z Czech i Polski zakończyła się sukcesem* - powiedział V. Janák. - *Badania osiedlenia na tych terenach potwierdziły dotychczasowe hipotezy i wytyczyły nowe. Struktura osiedlenia na tym terenie była inna niż na pozostałych obszarach Czech i Polski. Osiedlenie obszaru pomiędzy Beczwą i Białą zależne było od eksploatacji tych terenów przez mieszkańców obszarów rolniczych. Było ono związane nie z rolnictwem, ale ze szlakami komunikacyjnymi i szukaniem surowców.*

POLICJANCI ZE ŚLĄSKA I PÓŁNOCNYCH MORAW NAJLEPSI W RC

OSTRAWA (mro) - Dyrekcja Policji Województwa Morawsko-Śląskiego uzyskała za jakość pracy w minionym roku puchar przyznany przez Wydział Public Relations Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Oceniano stan bezpieczeństwa w regionie, wyniki stosowania nowelizacji Kodeksu Karnego oraz stabilność personelu. Dyrektor Okręgu - płk Radim Pražák na wtorkowej konferencji prasowej zaznaczył, że puchar przedni należy się wszystkim policjantom regionu. Przy tej okazji podsumował niektóre osiągnięcia ubiegłego roku: realizację programów pilotażowych *Wspólny świat* (zapobieganie nienawiści na tle rasowym i dyskryminowaniu mniejszości), *Li chwa* oraz *Przemoc domowa*. Dyrektor Pražák podał, iż w 2003 r. w okręgu

wykrzyto sprawców 100 proc. morderstw (we Francji średnio 75, w Rosji 77 proc.) i 15-16 proc. kradzieży samochodów (we Włoszech jest to 2,5, we Francji 70, w Polsce 8,6 proc.).

Puchar i uznanie

W br. Dyrekcja Północnomorawskiej Policji koncentruje się na pięciu zadaniach. Pierwsze to bezpieczne otoczenie. Chodzi o walkę z siłami skrajnymi, rasizmem, wandalizmem (np. graficiarzami) i utrzymaniem porządku publicznego. Drugim zadaniem jest zapobieganie przestępstwom i wykrywanie sprawców. Na trzecim miejscu wymienił dyrek-

tor dostępność służb policyjnych - szybka reakcja na wezwania i dotarcie policji na miejsce. Kolejnym zadaniem jest kontrola w szeregach policji, walka z korupcją. Tu policja liczy na pomoc ze strony społeczeństwa. Na piątym miejscu wymieniona została gospodarność pracy policji.

Zadania te będą nawiązywać do wyników badań opinii społecznej prowadzonych na zlecenie MSW w całym państwie na reprezentatywnej grupie 6 400 osób.

Zastępca dyrektora **Jiří Pšcolka**, uzupełnił, że trwa analiza działania dyrekcji. Wyniki będą opublikowane w połowie roku. - *Chcemy zawrzeć niepisaną umowę z mieszkańcami regionu: zrobimy wszystko, by czuliście się bezpieczni, zróbcie i wy wszystko po temu* - dodał wicedyrektor.

Granty rozdane

TRZYNIEC (hs) - Rada miejska na ostatnim posiedzeniu podjęła decyzję o przyznaniu grantów na działalność kulturalną i sportową na terenie miasta w 2004 r. Do podziału przypadło przeszło 7 mln koron. Wśród podmiotów ubiegających się o dotację nie brakło polskich organizacji.

Pozytywnie został rozpatrzony wniosek MK PZKO w Lesznej Dolnej na zorganizowanie Pucharu Lata. PZS Hutnik oraz ZPiT Odrzychowice dostaną zastrzyk finansowy na organizację swoich jubileuszy (dodatkowo nad jubileuszem Odrzychowice miało przejąć honorowy patronat).

Postanowiono też przyznać granty na organizację wyborów *Miss-Mister*, *CIELAF-u* oraz jazzowego wieczoru muzycznego przygotowywanego przez Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej.

Niestety, wiele wniosków zostało odrzuconych. Z polskich organizacji znalazł się wśród nich wniosek *SAJ-u*, który ubiegał się o dotację na organizację *Balu Akademickiego*. Nie miała szczęścia również miejska komisja ds. mniejszości narodowych, która szukała funduszy na organizację *Dnia Mniejszości Narodowych*.

OD WRZEŚNIA NOWA PLACÓWKA

Poszukiwanie studentów

TRZYNIEC (man) - Temat mającego powstać mieście od roku akademickiego 2004/05 ośrodka studiów licencjackich Wyższej Szkoły Górniczej - Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie zdominował ubiegłotygodniowe spotkanie przedstawicieli uczelni, władz Trzyńca i miejscowych przedsiębiorców. W przygotowaniach powstania ośrodka zadeklarowali czynny udział trzynieccy pracodawcy.

Inicjatorem założenia ośrodka studiów licencjackich jest Agencja HRAT. Jak poinformował GL dyrektor **Dawid Sventek**, lokale w gmachu zintegrowanej szkoły średniej w Trzyńcu Kanadzie są już przygotowane. - *W ośrodku funkcjonować będą dwa kierunki: metalurgia i inżynieria materiałów oraz maszynoznawstwo. Żeby studia mogły ruszyć, kierunki muszą posiadać minimum po 20 studentów. W ich zyskiwaniu pomagają nam różni najwięksi pracodawcy na naszym terenie oraz prasa lokalna.*

Nogoda

CZWARTEK - Zachmurzenie małe do umiarkowanego, możliwe opady śniegu. Temperatura w dzień od -6 do -2 st., nocą od -7 do -11.

PIĄTEK - Zachmurzenie małe, później wzrastające do dużego, opady śniegu. Temperatura w dzień od -4 do 0 st., nocą od -4 do -8 st. C.

Znad Wisły

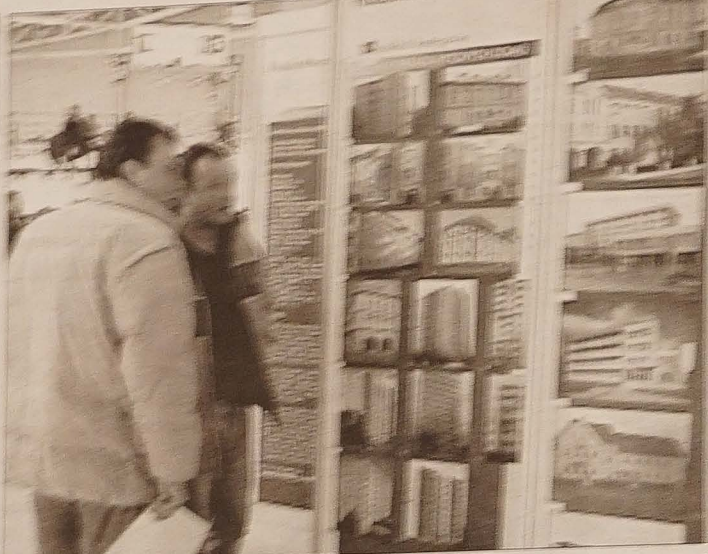
Do Prokuratury Okręgowej w Warszawie ma trafić wniosek o wszczęcie postępowania karnego przeciwko Andrzejowi Osierowskiemu - właścicielowi firmy Osierowski Arms uchodzącej w skład konsorcjum NOKR, które wygrało przetarg na wyposażenie brackiej armii. Autorem zawiadomienia o przestępstwie jest członek komisji do spraw służb specjalnych Zbigniew Wassermann z Prawa i Sprawiedliwości, który uważa, że Osierowski zniósł ustawę o obrocie środkami specjalnymi.

Usługi kamery, szkło artystyczne i klepki parkietowe - również tak wygląda zapotrzebowanie urzędów centralnych. Ministerstwo Środowiska ogłosiło przetarg na... usługi realne. Specjalistyczny sprzęt poszukiwany jest przez Ministerstwo Finansów. Chodzi o 22 kamery na podczerwień, które trafią do służb celnych. Pozwola zajrzeć w miesiąca, których celnicy nie dojeżdżą gotym okiem. MSZ poszukuje natomiast papier i wazonów ze szkła artystycznego za ok. 70 tys. złotych. Powołaniem cieży nie sprzęt komputerowy. MEBIS poszukuje sprzętu dla pracowni szkolnych w całym kraju, a Ministerstwo Nauki i Informatyzacji czy Kancelaria Senatu na własne potrzeby. Sporo budżetowych pieniędzy poświęcone tłumaczeniom dokumentów Komisji Europejskiej. Instytucje, które nie mają zatrudnionych tłumaczy lub będą wymieniały najwzajemnie dokumentów z Bruksela także ogłosiło przetargi. Wśród nich jest m.in. Urząd Komisji Integracji Europejskiej, Ministerstwo Gospodarki i Ministerstwo Rolnictwa.

Szczeciński Sąd Rejonowy na niejawnym posiedzeniu zarządził wykonanie kary trzech miesięcy więzienia orzeczonej wobec redaktora naczelnego Więcej Polaków Andrzeja Marka. Orzeczenie nie jest prawomocne. W listopadzie ubiegłego roku szczeciński Sąd Okręgowy skazał dziennikarza na trzy miesiące więzienia w zawieszaniu za zniszczenie naczelnika wydziału promocji Urzędu Gminy w Policach. W swych artykułach Marek pisał m.in., że urzędnik ten promuje głównie własną osobę. Nagłośnił też jego rzekoma niegospodarność. Wykonanie wyroku sąd uzależnił wówczas od przeproszenia poszkodowanego. Skazany miał na to miesiąc, ale tego nie zrobił. Od 1999 r. nie było w Polsce przypadku skazania dziennikarza na więzienie za publikowanie przez niego teksty. Bywają natomiast próby ograniczania wolności dziennikarskiej, szczególnie w przypadkach mediów lokalnych.

Teraz Polska, Dobrze, bo polskie, Polska dobra żywność i szereg innych kampanii promujących produkty po 1 maja nie może być utrzymanych w obecnym kształcie - informuje Rzeczpospolita. Komisja Europejska uznała, że to ukryta dyskryminacja na krajowym rynku towarów z innych państw Wspólnoty. Bruksela powołuje się na art. 28 traktatu o UE. Zakazuje on stosowania jakiegokolwiek przeszkód w imporcie towarów z innych państw Wspólnoty. Tymczasem akcjami promocyjnymi Teraz Polska mogą być tymczasem objęte jedynie produkty wytworzone w Polsce. Jakich zmian domaga się Unia? Przede wszystkim wycofania się władz publicznych z jakiegokolwiek udziału w promowaniu polskich produktów. Nie chodzi tylko o bezpośrednie finansowanie kampanii reklamowych, ale także objęcie nad nimi patronatu przez prezydenta czy premiera, a nawet udział w jury przedstawicieli administracji. Bruksela chce także, aby zniesiono obowiązek oznakowania polskich wyrobów znakiem pochodzenia (Made in Poland). Rząd zgodził się już jednak, aby znaczek był od 1 maja dobrowolny i szykuje nowelizację stosownej ustawy. Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Przy zrealizowaniu wystawy Daszy, okładziny i zbiórki na ostrawskiej Czarnej Łące możemy obejrzeć zdjęcia budynków startujących w konkursie o tytuł Najpiękniejsza elewacja roku 2003. Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

KOLEJNA PETYCJA W SPRAWIE DWUJĘZYCZNOŚCI Najpierw informacja

JABŁONKÓW (kor) - Polacy mieszkający w stolicy Podbeskidzia postanowili zorganizować akcję petycyjną w sprawie stosowania w mieście dwujęzyczności. Temat ten poruszony został w niedziele na zebraniu sprawozdawczym MK PZKO.

Jak poinformował GL przez Koła i członka Rady Kongresu Polaków Jan Rytko, pomysł zyskał od razu wielu zwolenników, niemniej znalazło się również kilku przeciwników petycji. Argumentowali, że ludzie z powodu braku informacji mogą się bać złożyć podpis pod dokumentem. Dlatego postanowiliśmy najpierw zająć się dostarczeniem jabłonkowiakom rzetelnej informacji na temat naszych żądań, no i praw wynikających z odpowiednich ustaw - wyjaśnił prezes.

Zarząd Koła przygotowuje specjalny drukczek z informacjami, który trafi do jabłonkowskich Polaków za pośrednictwem rejonowych. Dopiero

później ruszy akcja podpisowa. Z czesko-polskimi tablicami można się już spotkać we wszystkich budynkach ratusza. Chodzi nam zatem głównie o umieszczenie polskiej nazwy miasta na tablicach drogowych na granicach miasta oraz wprowadzenie polskich nazw głównych ulic i Rynku Mariackiego - dodał J. Rytko.

Obywatel honorowy

TRZYNIEC (hs) - Rada miejska na swoim posiedzeniu 10 lutego 2004 postanowiła polecić samorządowi miasta kandydaturę Václava Štývara do tytułu honorowego obywatela miasta Trzyńca. Jest to już trzecia kandydatura. Dotychczas honorowym obywatelami Trzyńca zostali Otto Gavenda oraz Rudolf Labaj.

Václav Štývar urodził się w 1932 r. w Ostrawie. Prowadził chóry w Pradze, Šahach oraz Zwoleniu. Od 1965 roku przejął kierownictwo założonego trzy lata wcześniej przez Dorę Peřinową zespołu nazwanego jego imieniem - Štývarův dětský sbor. Od 1969 prowadził kameralny chór dziewczęcy Chorus Carmen Puellae.

Przybudówka staje się realna

JABŁONKÓW (kor) - Jabłonkowscy pezetkaowcy w tym roku rozpoczną wreszcie rozbudowę swojej siedziby przy Rynku Mariackim. Koło czeka już tylko na wydanie zezwolenia na budowę.

Projekt jest gotowy, zakupiliśmy materiał, jesteśmy więc przygotowani. Kiedy tylko wydział budowlany i

KONKURS NA REKONSTRUKCJĘ BUDYNKU 2003 Najpiękniejsza elewacja

OSTRAWA (mro) - Pięknie odnowiony budynek poczty głównej w Karwinie. Ostrawa Śródmieście czy budynki mieszkalne z wielkiej płyty przy ul. Żelaznej w Hawierzowie Podlesiu - to tylko niektóre z 57 obiektów zgłoszonych do konkursu na Zieloną województwa morawskośląskiego. Konkurs dotyczy zrekonstruowanych w 2003 r. budynków, oceniana jest zawieszka estetyczna i wykończenie ich frontów.

Budynki współzawodniczą w kategoriach domów rodzinnych, budynków mieszkaniowych oraz obiektów administracyjnych i przemysłowych. Swoim patronatem objął konkurs hetman województwa Evžen Tošenovský.

Jury na czele z Josefem Havlíčkem z Gminy Architektów już w czasie trwania na ostrawskiej Czarnej Łące wystawy Daczy, okładziny, Zasiew dla absolwentów

TRZYNIEC (man) - Już niebawem rozpocznie się realizacja projektu pilotażowego Zasiew. Jak już informowaliśmy, ma on przyczynić się do zmniejszenia liczby poszukujących pracę absolwentów oraz pozyskania dla regionu środków z funduszy Unii Europejskiej. Oprócz przedstawicieli ratusza trzynieckiego w jego realizacji uczestniczy Instytut Euroschola, agencja HRAT, Regionalna Rada Rozwoju i Współpracy z siedzibą w Trzyńcu oraz Urząd Pracy w Frydku-Mistku. Organizatorzy zapraszają wszystkich zainteresowanych na pierwsze spotkanie. Odbędzie się ono już jutro w pomieszczeniach dawnego przedszkola w Trzyńcu Sośnie przy ul. Sosnowej nr 367.

Gminom na drogi

OSTRAWA (mro) - Miejscowości liczące do tysiąca mieszkańców mogą ubiegać się o dotacje z Urzędu Wojewódzkiego na zimowe utrzymanie dróg. Współfinansowanie może dochodzić do wysokości 50 proc. kosztów.

Oferta ta dotyczy 154 gmin. W sumie przeznaczono na ten cel kwotę 500 tys. Kc. Gminy mają składać wnioski o dotację w Urzędzie Wojewódzkim do 31 marca do godz. 17.00. Szczegółowych informacji udziela Veronika Mikeskova (tel. 595 622 504).

planowania przestrzennego ratusza wyrazi zgodę i zejść śniegi, zabieramy się do roboty - powiedział GL prezes MK PZKO, Jan Rytko. Przypomnijmy, że dzięki przybudówce w Domu PZKO powstanie scena w głównej sali oraz pomieszczenia dla działającej przy Kole Izby Regionalnej im. Adama Wawrośza.

izolacje będzie nominacja lepsze budynki. Zwycięzcy konkursu poznamy 4 marca uroczystego spotkania w hotelu. Tutaj też zostaną prestiżowe nagrody.

Za most majątek

RZĘKA (sch) - Początek gminy ze skromnym budżetem okazją do zaplanowania regionalnej inwestycji. W przyszłości nad Rzeką (a nie nad podaliśmy Stonawką) Rzeszów sięgnięciem, które podniesie wartość środków przeznaczonych na inwestycje, jest remonta mostku becznikiem.

Zdaniem wójta Jana Fabzły, służący m.in. do zwolnienia drogi znajdującej się w stanie awarii. Koszt jego remontu szacuje się na 500-600 tys. Kc. Gmina może uzyskać wsparcie finansowe Ministerstwa Regionalnego RC. Jest to wniosek o dotację zostanie w budżecie musiały sama sobie - Możemy dać najwyżej parę milionów koron - stwierdza w tym czasie jednak nielatowo znaleźć pieniądze na przewidywaną budowę gminnego oświetlenia.

Strefa holenderska

OSTRAWA (mro) - Prezydent Ostrawy Aleš Zedník do czwartek umowę wstąpił holenderską spółką CIP Invest o sprzedaży 30% przemysłowej w Ostrawie w niedaleko Makra.

Na terenie, w którym inwestowało prawie 100 milionów koron, powstanie do 100 10 hal fabrycznych i inne prace w takich branżach jak obróbka plastiku czy metalurgii precyzyjna. Jak zapowiadają inwestorami mają być angielskie, niemieckie i holenderskie. Holendrzy mają swoje strefy w Humpolcu. Ostrawę wybrali ze względu na tanią i wykwalifikowaną robocizną.

Piekawostki

Złodziej butów

W mieście Stavanger na zachodzie Norwegii grasuje złodziej z upodobaniem do butów na wysokich obcasach. Przesłane jest na tyle zachwytu, że kradnie buty nie tylko pod nieobecność ich właścicieli. Mężczyzna w wieku ok. 30 lat zastukał ostatnio do domu pewnej pani i uprzejmie ją poprosił, żeby wyszukała mu jakiś numer w książce telefonicznej. Została go więc na chwilę samego przy wejściu, potem mężczyzna zapisał podany numer, podziękował i wyszedł. Nieco później kobieta zorientowała się, że z sieni znikły jej buty na wysokich obcasach. Złodziej wrócił do tego samego domu kilka dni później; pani brała prysznic, jej przyjaciel siedział w salonie, a złodziej zabrał kolejne buty na wysokich obcasach. Inna mieszkanka Stavanger powiedziała, że buty skradziono jej z domu już 5 razy. Ciekawe, że złodziej nigdy nie

połączył się na inne cenne przedmioty w okradanych z butów domach.

Karnawał w Wenecji

Ulicznymi przedstawieniami, paradami, koncertami i wschodnim wystrojem zainaugurowała w sobotę Wenecja swój słynny karnawał, który w tym roku nazwano Orient Express. Patrycjusz w maskach z XVII w., w mierzali zamglone ulice Miasta Dozów, podziwiani przez przechodniów w niemal całkowitej ciszy, przerywanej tylko warkotem motorówek na Sant'Angelo tancerze w turbanach i pająk, matkę wszystkich sztuk wojennych, i Kathakali, teatralny taniec rodu Keral. Po ulicach krawczyły też osoby w japońskich kimonach o oszłamianych kolorach. W pierwszym dniu karnawału, na który organizatorzy

spodziewali się przyciągnąć ponad milion turystów, setki ludzi zapelniały słynne weneckie place i mosty.

Zaginiony kandydat

Sztab wyborczy kandydata na prezydenta Rosji Iwana Rybkina od blisko 48 godz. bezskutecznie usiłuje nawiązać z nim kontakt. Telefon Rybkina nie odpowiada, zaś jego najbliżsi rozważają zgłoszenie na milicję jego zaginienia. Poinformowała o tym szefowa sztabu Ksenia Ponomariowa. Szefowa sztabu dodaje, że nie ma pojęcia co stało się z 57-letnim politykiem, byłym przewodniczącym parlamentu i wicepremierem. Rosyjskie prawo przewiduje, że zaginięcie można zgłosić po 72 godz. Wiadomość o zaginięciu kandydata zbiega się w czasie decyzji Centralnej Komisji Wyborczej, która w sobotę postanowiła dopuścić Rybkina do wyborów prezydenckich. Rybkin, którego szczyt kariery przypadła na połowę lat 90. dziś

jest mało znaczącym politykiem. litycy łączą go często z politykiem na emigracji w Londynie, ciwnikiem obecnym władzy oligarchą Borysem Bielewiczem.

Nieskuteczna operacja

Dominikańska dziewczyna, która niowa Rebeca Martinez, zabrała drugą głowę, zmarła w operacji. Bezprecedensowa operacja niegacja znacznie już wyszła drugiej głowy, z jaką umiera dziecko, trwała ponad 18 godzin. Wadził ją międzynarodowy zespół lekarski, składający się z 28 lekarzy klasy specjalistów. Operacja trwała 12 godzin po operacji przeprowadzonej w szpitalu w Santo Domingo. Lekarze niarki zmieniali się kilkakrotnie, stoletnie operacyjnym. Koszt operacji wycenionej na 100 tys. dolarów, tuje charytatywne.

Niech poczta nie zwleka, po odbiorca czeka...

To to, list do Cieszyna wysyłasz pocztą? - zagadnął mnie znajomy akurat w momencie, kiedy starałam się wpiąć kopertę do i tak już przepełnionej skrzynki pocztowej. - A czy by jak inaczej? Gołębiem? Nie wysłesz przecież maila do siedemdziesięcioletniej cioci, dla której komputer to czarna magia - odparowałam.

- Przecież nie o maila mi chodzi. Szybciej będziesz miała, jak elegancie na piechotę przejdziesz się przez ramię wte i wewte...

Kiedy przy kawie ów znajomy opowiedział mi swoją historię z listem, który bite siedem dni wędrował z prawego brzegu Olzy na lewy, by pokonać, bagatela, raptem kilometr drogi, zrozumiałam, co miał na myśli. Euroregion eurorregionem, współpraca obu Cieszynów współpraca, a wspólna unijna przyszłość Polski i Czech wspólną unijną przyszłością... zaś przepisy pozostają przepisami i zamiast ułatwiać życie nadal będą je komplikować. I brakować im będzie logiki. No bo jak tu wytłumaczyć fakt, że list z oddalonej o trzysta kilometrów Pragi poczta dostarczy mieszkańcowi Cz. Cieszyna zaraz następnego dnia po jego nadaniu, a w ramach przedzielonego granicą Cieszyna taka sama przesyłka idzie tydzień? Tym bardziej, że podobno dawniej, jeszcze w okresie międzywojennym, listy w ramach Cieszyna pokonywały Olzę w przeciągu dwóch dni...

Po incydencie z wędrującym przez tydzień listem z polskiego Cieszyna do czeskiego wnerwiłem się nie na żarty. Zaczęłam podejrzewać polską pocztę, że pracuje stanowczo za wolno i absolutnie nie na miarę XXI wieku - ciągnę przy kawie znajomy. No i? - już miałam zapytać, ale oto przede mną na stoliku leżała już kopia listu starosty cieszyńskiego, Witolda Dzierżawskiego. Powiada mi on w nim, że powiatowy rzecznik konsumentów w Cieszynie wystąpił do Poczty Polskiej z żądaniem wyjaśnienia problemu dotyczącego dostarczania przesyłek nadawanych w Cieszynie a adresowanych do Cz. Cieszyna.

Informuję - czytamy w liście starosty - że Poczta Polska w celu dostosowania się do wymogów zawartych w Dyrektywie Unii Europejskiej oraz do trendów panujących w krajach Unii Europejskiej, wprowadziła od dnia 1 lipca 2002 r. system podziału przesyłek listowych ze względu na prędkość opracowania i ich doręczenia. Wspomniana kategorizacja doty-

Tu można się dowiedzieć, kiedy poczta opróżni skrzynkę na listy. Gdzie jednak stwierdzimy, kiedy nasz list dotrze do adresata? Zdjęcie ilustracyjne MAREK SANTARIUS

czy obrotu przesyłek zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Dalej stoi w liście, że zgodnie z normami unijnymi Poczta Polska określiła terminy doręczeń dla przesyłek priorytetowych oraz ekonomicznych, czyli zwykłych. Pierwsze, gdy chodzi o kraje europejskie, powinny być doręczone do trzeciego dnia roboczego po dniu nadania, drugie, tańsze - w zasadzie do szóstego dnia roboczego po dniu nadania.

Czyli, nie jest najgorzej. Zwłaszcza, że jeśli porównamy sytuację naszą cieszyńską z zasadami dostarczania przesyłek między niemieckim Stuttgartem a francuskim Straszbourgiem, dojdziemy do wniosku, że jeśli chodzi o szybkość dostarczania listów, Europę bijemy na głowę. - Uzyskaliśmy informację - pisze bowiem dalej starosta - że w wybranym przez nas Urzędzie Poczтовым w Stuttgarcie zwykła przesyłka pocztowa (ekonomiczna) między Stuttgartem a Straszbourgiem jest realizowana natem do 14 dni od daty jej nadania. Natomiast przesyłka priorytetowa dociera

do adresata w terminie do 7 dni.

No i jak tu teraz grać na europejską nutę, skoro Europie, gdy o listy chodzi, też wcale się nie śpieszy? Lepiej pogodzić się z tym, że nadal listy nadawane w obydwu Cieszynach najpierw powędrują do odpowiedniego Urzędu Wymiany kraju nadania, następnie do Urzędu Wymiany kraju przeznaczenia, po czym zostaną skierowane do urzędu doręczającego. - No cóż, rozumiem, taka procedura może trochę potrwać - kapituluję.

Zanim jednak przejdę do ciotki z laurką urodzinową na drugi brzeg, postanawiam sprawdzić, jak Poczta Czeska radzi sobie z przesyłkami do swoich najbliższych sąsiadów. Dowiaduję się, że terminów dostarczenia przesyłki Poczta nie gwarantuje, orientacyjne zaś, gdy idzie o RC i Polskę, należy liczyć się z tym, że sam transport zwykłego listu zajmie od trzech do czterech dni.

Dziś mamy czwartek. Nie ma cudów, do poniedziałku moja przesyłka nie dojdzie...

BEATA SCHÖNWALD

TRADYCJE ŚPIEWACZE NADAL ŻYWE Pomyślny rok

Kontynuatorem działalności założonego w 1927 r. przy Macierzy Szkolnej Związku Polskich Chórów w Czechosłowacji, jest Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne (ZŚM) przy Polskim Związku Kulturalno-Oświatowym.

W 1991 r. Zrzeszenie zostało pierwszym oddziałem zagranicznym Polskiego Związku Chórów i Orkiestr (PZChO), a także samodzielnym oddziałem polskim Unii Czeskich Zespołów Chóralnych (Unie českých pěveckých sborů). ZŚM współpracuje najaktywniej z oddziałami PZChO w Katowicach i Bielsku-Białej oraz Oddziałem UČPS w Ostrawie. Największym osiągnięciem tej współpracy jest wspólne Międzynarodowe Święto Pieśni Chóralnej Trojok Śląski organizowane od 11 lat na przemian w Polsce (Katowice, Bielsko-Biała) i w Republice Czeskiej (Karwina, Ostrawa, Opawa).

Chóry z Zaolzia uczestniczą w przeglądach, konkursach, festiwalach oraz różnych imprezach śpiewaczych w Polsce i Republice Czeskiej. W 2003 r. skupionych było w Zrzeszeniu 26 zespołów: 20 chórów mieszanych, 4 chóry męskie i 2 chóry żeńskie z 773 śpiewakami łącznie (428 kobiet i 329 mężczyzn). Organizacyjnie 19 zespołów chóralnych działa przy MK PZKO (516 śpiewaków), 4 chóry pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Artystycznego Ars Musica (113 śpiewaków), 2 chóry działają jako samodzielne stowarzyszenia (88 śpiewaków), a 1 funkcjonuje przy domu kultury (56 śpiewaków). W roku ubiegłym chóry ZŚM dały w sumie 270 występów, z tego 229 w Republice Czeskiej oraz 41 za granicą (36 w Polsce, 5 w Austrii).

Z najważniejszych zeszłorocznych imprez ZŚM wymienić należy Trojok Śląski z udziałem 33 chórów z Polski, Moraw, Słowacji i Zaolzia w sumie z ponad 1000 śpiewakami. Do bardzo udanych należał koncert inauguracyjny w auli Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie, ale również popołudniowe koncerty w Karwinie, Olbrachcicach, Lutyni Dolnej, Cz. Cieszynie, Nawsiu i Mostach koło Jabłonkowa. Było to możliwe dzięki sprawności organizacyjnej chórów Dźwięk, Przyjaźń, Olbrachcice, Lutnia, Harfa, Melodia i Przelęcz.

ZŚM wspiera dalsze kształcenie dyrygentów zaolziańskich. W Studium Dyrygentów Chórów Polonijnych w Koszalinie uczestniczy Irena Szeliga, dyrygentka skrzeczkońskiego Hasła, zaś Beata Folwarczna z Cz. Cieszyna i Danuta Cymerys z Ropicy uzyskały w 2003 r. dyplom ukończenia tego 5-letniego studium. Przy współpracy Polskiej Szkoły Podstawowej im. S. Hadyny w Bystrzycy zorganizowało ZŚM seminarium doszkalaćce dla nauczycieli wychowania muzycznego i dyrygentów szkolnych zespołów śpiewaczych. Prowadziła je adiunkt Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie Jadwiga Sikora. Część popołudniowa z udziałem dzieci klas niższych

dotyczyła metodyki prowadzenia lekcji wychowania muzycznego (wraz z śpiewem zbiorowym), część popołudniowa z udziałem chóru szkolnego Crescendo obejmowała emisję głosu i prowadzenie chóru.

Największymi sukcesami artystycznymi poszczycić się mogą Chór Studencki Collegium Invenum (Złoty Kamerton XXIII Ogólnopolskiego Konkursu Chórów a Cappella Dzieci i Młodzieży w Bydgoszczy, zdobył Złotą Strefą konkursu Gymnasia Cantant w Brnie oraz dwie Złote Wstęgi i 1. miejsce w kategorii Festiwalu Opava Cantant) oraz Chór Mieszany Canticum Novum (zwycięstwo w kategorii A na Międzynarodowym Konkursie Chórów im. Bohuslava Martinů w Pardubicach). Oba zespoły prowadzi Leszek Kalina.

Chór żeński Melodia z Nawsia (dyr. Aleksandra Zeman) zdobył 1. miejsce na Międzynarodowych Spotkaniach Chóralnych Ad Gloriam Dei w Pińczowie w Polsce. Już po raz trzeci zaproszono do udziału w Festiwalu Muzyki Wokalnej Viva il Canto - liczącej się imprezie muzycznej z udziałem wybitnych profesjonalnych solistów i zespołów - Polski Chór Mieszany Collegium Cantorum (dyr. Halina Goniewicz-Urbaś). Wspólnie z partnerskim skoczowskim chórem kameralnym Absolutem orkiestrą Camerata Impuls i solistami chór wykonał wybitne dzieło muzyki światowej oratorium Mesjasz J. G. Haendla. Collegium Cantorum koncertowało również na Międzynarodowej Dekadzie Muzyki Organowej, Chóralnej i Kameralnej zorganizowanej w Cieszynie po obu stronach Olzy.

W konkursie Gaude Cantem w Bielsku-Białej z 14 chórów wśród nagrodzonych były również 3 chóry z Zaolzia: frysztacka Kalina (dyr. Otokar Winkler) oraz połączone chóry mieszane Stonawa i Sucha (dyr. Marta Orszulik, Anna Kiszka), które zdobyły Brązowe Dyplomy.

Trzyniecki Hutnik z powodzeniem reprezentował zaolziańskie śpiewactwo na XI Światowym Festiwalu Chórów Polonijnych w Koszalinie, zaś dostojne jubileusze śpiewacze uroczyste obchodziły chóry Lutnia z Lutyni Dolnej (95-lecie), Zaolzie z Orłowej Lutyni (80-lecie), Ropica - Godulan (75-lecie), Dźwięk (75-lecie) i Przyjaźń z Karwiny (45-lecie). Do grona członków Ogólnopolskiej Konfraterni Najstarszych Chórów, cieszących się przynajmniej 90-letnią działalnością, uroczystie przyjęte zostały 4 chóry zaolziańskie: Stonawa, dolnolutyńska Lutnia, darkowska Lira i górnosuska Sucha.

Na zaproszenie Zrzeszenia oraz chórów gościły na Zaolziu 24 zespoły śpiewacze z Polski i jeden ze Słowacji.

JÓZEF WIERZGON

marionetki

Położyłam się na trawie w przepięknych Koszarzyskach, zasnąłam i przyśniło mi się łóżko.

W domu znajdowało się od zawsze. Co jakiś czas zmieniano ściany, pod którą leżało. Stare i drewniane służyło bardzo dobrze, śmiem podejrzewać, że niejedno życie miało w nim swój początek, a tu już metafizyka kłania się nisko. Służyłoby dłużej, gdyby nie zawirowania w moim życiu prywatnym i finansowym zmuszające do szybkiej przeprowadzki z wielkiego domu do mniejszego mieszkania i spłacania długów. A w mniejszym mieszkaniu na stare poczwierne łóżko nie było miejsca. Żal mi było wyrzucić go na śmietnik, więc zamieściłam w gazecie ogłoszenie, że chcę sprzedać łóżko z historią i czekałam.

Nie długo. Telefon zadzwonił już następnego dnia. Pewna starsza pani zaoferowała dość pokaźną sumę. Obiecałam, że się zastanowię. Ledwo odłożyłam słuchawkę, następnego telefonu. To Pan z Wielką Walizką, który łóżko odwiedzał przed rokiem dosyć często. Pan z Wielką Walizką bynajmniej nie chciał kupić łóżka, wręcz

przeciwnie zaczął mnie wyzywać, że kalam historię, bo przecież on w tym łóżku zostawił wielką część swojego życia. Na nic zdały się tłumaczenia, że moja sytuacja jest bez wyjścia. Pan z Wielką Walizką był przekonany o swojej racji. Trochę się zdziwiłam, bo od roku Pana z Wielką Walizką nie widziałam nawet poza łóżkiem, ale widocznie biedaczyna przywiązał się

Sen z Koszarzysk

do mebla. Postanowiłam więc Panu z Wielką Walizką sprzedać łóżko, niech się nie męczy. Pan z Wielką Walizką nie chciał o tym nawet słyszeć.

Za parę minut okazało się, że nie tylko on ma sentymenty do mebla. Zadzwonili bowiem Pan z Niemalym Kuferkiem i Pan o Identycznym Nazwisku. Wszyscy nie zgadzają się ze sprzedażą! Zaczęli na ulicach rozklejać ulotki o moim braku przywiązania do historii, której oni przecież też są częścią. Co prawda prehistoryczną, ale jednak!

Kiedy odłożyłam słuchawkę, szybko przeliczyłam wszystkich Panów,

których kiedykolwiek spotkałam w tym łóżku. Z ulgą usiadłam w fotelu. To już wszyscy. Ale długo nie siedziałam. Owi Panowie bowiem nastali na mnie duchy przeszłości i pluskwy z całego domu. I zaczęła się okupacja łóżka.

Dosyć, powiedziałam sobie i wałęnałam pięścią w stół. Szybko zadzwoniłam do starszej pani, która chciała kupić łóżko. Niestety, pani dowiedziała się o protestach i doszła do wniosku, że na starość nie będzie się wtrącać w podobne podejrzone historie.

Myślałam, że to już koniec. Zostałam sama z łóżkiem, z którym nie wiedziałam co zrobić. A pieniądze ze sprzedaży były mi potrzebne od zaraz. I wtedy pojawił się Pan Posiadający Plecak z niedużą kwotą, ale z chęcią zakupu łóżka z dość wątpliwą reputacją. I sprzedałam. Cały czas jednak zastanawiałam się, czy przypadkiem Pan Posiadający Plecak nie zna Pana z Wielką Walizką i Pana z Niemalym Kuferkiem i jakie powiązania łączą ich z pluskami...

Całe szczęście w tym momencie się obudziłam.

FELIETON HALINY SIKORY

Polski Chór Mieszany COLLEGIUM CANTICORUM pod dyrekcją Haliny Goniewicz-Urbaś wystąpił w 2003 r. m.in. na Dekadzie Muzyki Organowej, Kameralnej i Chóralnej w kościele pw. Serca Jezusowego w Cz. Cieszynie. Fot. DANUTA BRANNA

Plotka

▲ Kayah to nie tylko gwiazda polskiej sceny muzycznej, ale także od 5 lat kochająca matka (ma synka Rocha). Dlatego wokalistka coraz częściej i chętniej angażuje się w przedsięwzięcia muzyczne dla dzieci. Niedawno po raz pierwszy nagrała piosenkę do filmu animowanego zatytułowanego *Mój brat niedźwiedź*, a także wzięła udział w zdjęciach do tego teledysku. Piosenka *Duchy tych, co mieszkali tu* została napisana przez Phila Collinsa i Marka Mancinę.

◆ Jedną z najbar dziej lubianych polskich prezentelek **Katarzyna Dowbor** kupiła w Zalesiu pod Warszawą domek, który teraz remontuje. Dom jest parterowy, ale ma duże poddasze mieszkalne, które pani Kasia postanowiła urządzić w angielskim stylu.

◆ Aż trudno w to uwierzyć, że w przyszłym roku stuknie już 15 lat popularnemu zespołowi **Varius Manx**. Jego członkowie postanowili to uczcić... kolejnym albumem, nad którym właśnie pracują. - *Płyta w dużym stopniu będzie podsumowaniem tych piętnastu lat* - powiedział lider **Robert Janson**. *Nie chcemy przerabiać starych piosenek, ponieważ od tego są albumy The Best. Marzy nam się zupełnie nowy krążek, choć myślimy również o tym, aby zamieścić na nim kilka utworów instrumentalnych, od których Varius Manx zaczął swoją drogę.* Wędrowkę sentymentalną po dawnych czasach muzycy zamierzają rozpocząć od zaproszenia do wspólnego śpiewania wszystkich wokalistów zespołu, np. **Anitę Lipnicką** i **Kasię Stankiewicz**. (k)

KORZYŚCI I PUŁAPKI DIETY WEGETARIAŃSKIEJ

Nie dla każdego

Vegetarianizm daje nam energię i zdrowie - twierdzą osoby, które zmieniły sposób odżywiania. By jednak w pełni odczuć korzyści płynące z przejścia na dietę wegetariańską, należy ograniczyć również spożywanie tzw. żywności przetworzonej (słodzycy, białego pieczywa, kawy). Więcej szkody niż pożytku dają skrajne formy wegetarianizmu - weganizm czy frutarianizm. W pełni bezpieczny dla zdrowia jest tylko laktowegetarianizm (patrz słowniczek).

Większość lekarzy uważa też, że każda postać diety wegetariańskiej może być szkodliwa dla:

Dzieci i młodzieży - ich organizm potrzebuje bardzo dużo białka i składników mineralnych. Niedobór któregoś z nich może doprowadzić do zahamowania wzrostu lub problemów zdrowotnych.

Kobiet w ciąży - wegetariankom może brakować kwasu foliowego, niezbędnego do rozwoju płodu.

Ludzi starszych - gorzej przyswajają witaminy i składniki mineralne. Obecnie uważa się, że najzdrowszy jest semiwegetarianizm - czyli dieta wegetariańska uzupełniona rybami i białym mięsem.

Dlaczego warto zostać jaroszem

Rezygnacja z jedzenia mięsa daje

wymierne korzyści zdrowotne. Oto, co się z nami dzieje po przejściu na wegetarianizm:

Spada poziom cholesterolu. Znajduje się on wyłącznie w produktach pochodzenia zwierzęcego, głównie w mięsie. Gdy przestajesz je jeść, maleje ryzyko wystąpienia chorób serca i miażdżycy, lepsze jest też ciśnienie tętnicze. W diecie jest wtedy więcej, zdrowych dla serca, roślinnych tłuszczów - oliwy z oliwek, oleju rzepakowego i słonecznikowego oraz tłuszczów zawartych w pestkach roślin i orzechach.

Poprawi się trawienie. Dzięki dużej ilości włókien roślinnych w pożywieniu układ pokarmowy działa sprawniej, lepsza jest też perystaltyka jelit. Wegetarianie są mniej

narażeni na dolegliwości pęcherzyka żółciowego i inne choroby układu pokarmowego.

Znika widmo nadwagi. Wegetarianie są szczuplejsi. Warzywa i owoce mają bowiem znacznie mniej kalorii niż mięso. Poza tym duża ilość błonnika skutecznie zmniejsza apetyt.

Maleje ryzyko raka. W roślinach znajduje się bardzo dużo chroniących przed nowotworami antyoksydantów: witamin C i A (beta-karotenu).

Łatwiej znieść menopauzę. W skład diety wegetariańskiej wchodzi warzywa strączkowe, które zawierają naturalne hormony roślinne. Łagodzą dolegliwości okresu przekwitania - zarówno u kobiet, jak i u mężczyzn.

Minusy wegetariańskiej diety

Vegetarianizm może być szkodliwy dla zdrowia, jeśli zrezygnujemy nie tylko z mięsa, ale także ze spożywania wszystkich produktów pochodzenia zwierzęcego (jajek i nabiału), w wyniku czego:

Jemy mniej cennego białka. Tylko białko zwierzęce jest pełnowartościowe, tzn. zawiera wszystkie niezbędne do budowy komórek aminokwasy. Jeśli będziemy jeść jajka i nabiał, jego niedobór raczej nam nie grozi. Dobrze jest też spożywać dużo bogatych w białko roślinne warzyw strączkowych, w tym soi, której zestaw aminokwasów jest najbardziej zbliżony do zwierzęcego. W codziennej diecie łączmy białko roślinne ze zwierzęcym (np. ziemniaki z jajkiem sadzonym i surówką).

Dostarczamy za mało żelaza. Organizm przyswaja o wiele gorzej żelazo pochodzenia roślinnego. By uniknąć jego niedoboru, powinniśmy jeść dużo chleba razowego, płatków zbożowych, warzyw strączkowych i orzechów, łącząc je z pokarmami bogatymi w witaminę C (ulatwia wchłanianie tego pierwiastka). Uni-

kajmy kawy i herbaty. Zawarte w nich związki powodują, że żelazo jest nieprzyswajalne.

Brakuje nam witamin z grupy B. Głównie kwasu foliowego (jest w jaskach, nabiale i ciemnozielonych warzywach) i witaminy B12 (występuje w nabiale i kiszonkach, ale w bardzo małych ilościach). Ich niedobór trzeba uzupełniać, przyjmując preparaty witaminowe.

SŁOWNICZEK WEGETARIANINA

Laktowegetarianie - rezygnują z jedzenia mięsa i ryb, zostawiają natomiast w diecie jajka, mleko i jego przetwory.

Wegetarianie - nie spożywają żadnych produktów pochodzenia zwierzęcego, łącznie z nabiałem, jajkami, masłem i miodem.

Witarianie - jadają tylko surowe produkty roślinne.

Frutarianie - żywią się wyłącznie owocami.

Semiwegetarianie (półwegetarianie) - podstawą ich diety są produkty pochodzenia roślinnego i nabiał, ale od czasu do czasu jadają ryby lub kurczaka. (CL)

W DUŻYCH ILOŚCIACH MOŻE ZASZKODZIĆ

Apetyt na A

Witamina A robi ostatnio ogromną karierę na świecie. Nikt nie kwestionuje tego, że jest potrzebna człowiekowi. Jej niedobór może być przyczyną zahamowania wzrostu u dzieci, chorób skórnych, zapalenia spojówek i upośledzenia wzroku w ciemnościach. Kłopot w tym, że w ostatnich latach witamina A jest masowo przyjmowana przez miliony ludzi w postaci syntetycznych preparatów produkowanych (i reklamowanych) przez koncerny farmaceutyczne.

- *Dziennie zapotrzebowanie na witaminę A wynosi średnio ok. 900 mikrogramów dla mężczyzny i 700 mikrogramów dla kobiety. Oczywiście w przypadku konkretnych osób dawki te mogą być nieco większe. Nigdy jednak nie powinny przekraczać poziomu 3000 mikrogramów dziennie. Wyższa konsumpcja grozi hiperwitaminozą, czyli nadmiarem witaminy A w organizmie* - tłumaczy prof. **Robert Russel** z Tufts University. Jakie mogą być szkodliwe następstwa hiperwitaminozy A? Po pierwsze, może ona spowodować uszkodzenie wątroby i nerek (upośledzenie funkcji kłębuszków nerkowych), po drugie - prowadzi do demineralizacji kości, po trzecie - może być przyczyną powikłań okołoporodowych.

Moda na spożycie witaminy A panuje w krajach wysoko rozwiniętych, gdzie przeciętne nie brakuje jej w żywności. Znajduje się ona w wielu produktach zwierzęcych: masle, wątrobie, jajach, olejach rybnych. Ponadto wiele warzyw, takich jak marchew, szpinak czy pomidory, zawiera znaczne ilości karotenoidów, które są prowitaminami A. Jeśli dodać do tego specjalnie wzbogaczone margaryny i inne produkty, ryzyko niedoboru witaminy A jest niewielkie.

Zdaniem Russella, dodatkowe faszzerowanie się syntetycznymi witaminami jest w tej sytuacji całkowicie pozbawione sensu. W ostatnich latach ukazało się kilka prac naukowych ostrzegających, że nadmierne spożywanie witaminy A jest szczególnie niebezpieczne dla osób chorujących na raka. (dz)

U CHRAPIAĄCYCH SPADA ILOŚĆ TLENU WE KRWI

Przechrapane noce

Kobietom rzadko zdarza się chrapać przed menopauzą, ale stawia to je tylko w pozornie lepszej sytuacji. Bowiem to przede wszystkim one cierpią z powodu nocnych hałasów życiowego partnera. Nietolerancja jednego ze współmałżonków w stosunku do tego, który chrapie, może w konsekwencji prowadzić do poważnych rozdzwieńków małżeńskich.

U długotrwale chrapiących odnotowuje się znaczny spadek tlenku we krwi. W konsekwencji pojawiają się zaburzenia snu polegające na jego spłyceciu, podczas gdy istotny dla nasycenia samopoczucia jest głęboki sen. Prowadzi to do nadmiernej senności w ciągu dnia, poczucia permanentnego zmęczenia, upośledzenia koncentracji, porannych bólów

głowy oraz wzmózonej drażliwości i wybuchowości.

Metody leczenia. Te najbardziej radykalne to metody chirurgiczne, za pomocą których usuwa się skrzywienie przegrody nosa, polipy, migdałki, likwiduje anomalie budowy podniebienia miękkiego i języczka. Inną z metod jest zakładanie aparatów ortodontycznych, które przeciwdziałają zapadaniu się języka.

Używa się również aparatów ze sprężarkami, wytwarzającymi ciągły strumień powietrza podawanego przez specjalną, obejmującą usta i nos maskę. Poleca się także stosowanie preparatów ziołowych, które nawilżają błonę śluzową nosa i gardła co zapobiega pojawieniu się chrapania i zwiększa komfort snu. (ZET)

Karol Piegza (Pieśni zbójniczek - Kalendarz Śląski 1962) posiada dalszą wersję cieszyńską:

*Wyjździej furmanku,
Już na ciebie czas,
Bo tam nie przejeździesz,
Przez tyn gęsty las.
Furmanek wyjechoł,
Z bicza wytoczył,
A tu zbójniczek z lasa wyskoczył.
Powiedz mi furmanku,
Gdzie pinióznki mosz,
Bo jak mi nie powiysz
Zabiję zaroz.
A jo móm pinióznki
W sianie schowane
Jyny kónie i wóz
Przi mnie zóstanie.
Za to końcowe strofy wersji*

Szczotki stanowią raczej osobną pieśń łączoną przez ludowego śpiewaka z balladą o okłamaney szynkarce: „*Panowie zbójnicy, Boga sie bójcie...*”

Piękna pieśń godząca lirykę z epiką, czyste wyprowadzenie wątku, zwłaszcza w wersji z Sałajki. Prof. Szczotka (O zbójnikach żywieckich na Śląsku - „Zaranie Śląskie”, 4/1938) pisze: »Prof. J. St. Bystron (...) uważa, iż pieśń ta powstała w okolicach podgórskich - przed kilkudziesięciu laty, być może w związku z jakimś głośniejszym wypadkiem obrabowania podróźujących przez zbójców karpaccich«. Ponieważ najpełniejszy jej tekst znany jest właśnie w Żywiecczyźnie i tu jest jeszcze często śpiewany, sądzimy, iż tu ona musiała powstać, a napadnięty furman, kto wie, czy nie zdażał przez Przełęcz Jablonkowską na Śląsk. Przypuszczenie to pozwalałoby wytłumaczyć znajomość tej pieśni na Śląsku i to w dodatku w dwóch wersjach (Doszły do nich dalsze - WS). W każdym razie nie tylko górale żywieccy na Śląsku zbójowali, ale również te same pieśni o nich na Śląsku i w okolicach Żywca śpiewano“.

Wątek lasu i napadu zbójnika na furmana kojarzy

się żywo z balladą czeską „Jede forman dolinú“. Oto jej dwie wersje strażnicze: zanotowana w roku 1912 - przez Vl. Úlehlu (Živá píseň, 1949):

*Jede forman dolinú
oj jede forman dolinú a za ním zbojník bučinú
Stuj formánku nešibaj
ej stuj formánku našibaj a vrané koně vyprihaj
Dalej według powższego schematu tekst:
Ja dyž si ty taký pán vyprihaj si koně sám
Dyby bolo na dolách na strážnických důbravách
Veru bych sa nepodal koni bych nevyprihal*

Ale že je pri lesi ej nenazdám

sa pomoci

oraz zapisana przez Fr. Sušila:

Jede formán dolinú zbujník

za ním bočinú

Stuj formane nenáhlej vrané

koně vyprihaj

Dy jsi ty tak velký pán

vyprihaj si koně sám

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(42)

*Dyby bylo na poli nebyl bych ti pø vuli
Ale že je pri horách pri zbojnických komorách
Tu byste mia zabili do chraštiny vhodili
Děti by mia plákaly, že tatička neznały
Žena by mia želila že se mnú málo byla*

Pomiędzy pieśniami czeskimi a polskimi nie można postawić znaku równania, nie idzie o bezpośrednie warianty, lecz pewna analogia przecież się narzuca. Tak jakby zaginęło łączące je ogniwo.

Zajmijmy się przez chwilę sprawą czeską. Vladimír Úlehla w cytowanej pracy idzie między innymi tropem zajmującej kwestii wieku niektórych tekstów balladowych - wieku równego nieraz najstarszym zabytkom piśmiennictwa narodowego albo i sięgającego poprzez powiązania czy tradycje czasów pogańskich. Będąc w jednej osobie biologiem, muzykologiem i etnografem, Úlehla dokumentuje swoje dociekania w bogaty sposób cytacjami historycznymi, analizą struktur muzycznych itp., a zwłaszcza przeprowadzając iście frapujące analogie z organizmami żywymi. (cdn.)

Smacznego!

Placki cygańskie

Składniki na ciasto: 50 dag ziemniaków; 2 jaja; 2-3 łyżki mąki; cebula; sól. **Gulasz:** 50 dag mięsa wołowego; 20 dag pieczarek; 2 cebule; 20 dag konserwowej fasolki szparagowej; olej; ząbek czosnku; curry lub chili; keczup, pieprz; sól.

Przygotowanie: Mięso pokroić

w kostkę, obsmażyć na tłuszczu. Osobno podsmażyć pokrojone pieczarki i cebulę, włożyć do mięsa i uduśić. Pod koniec dodać pokrojoną w niewielkie kawałki fasolkę szparagową i przyprawę (gulasz powinien być pikantny).

Ziemniaki umyć, obrać, zetrzeć na tarce, dodać startą cebulę, jajo, mąkę i wymieszać. Usmażyć duże placki na mocno rozgrzanym tłuszczu. Po zdjęciu z patelni położyć na każdym porcję gulaszu, złożyć placzek na pół. Polać keczupem, podać z surówką z kwaszonych ogórków i pora.

100 g = 100 kcal. (K)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

Telewizja

CZWARTEK 12 LUTEGO

TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Prognoza pogody 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.55 Weterynarz Fred (s. anim.) 9.05 Budzik (dla dzieci) 9.30 Lippy & Messy (kurs j. ang.) 9.40 Ferie z Jedyńką (dla dzieci) 9.55 Śpiewaj z nami (dla dzieci) 10.10 Archiwum Zacka (s.) 10.35 Syzyfowe prace (s.) 11.30 Białe piekło - Zmarzanie (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 W zgodzie z naturą (mag.) 12.45 Klan (s.) 13.40 Stawiam na Tolka Banana (s.) 14.20 Laboratorium (mag.) 14.35 Beata i śmieci (pr. eduk.) 15.00 Wiadomości 15.10 I nastała ciemność (mag.) 15.30 My, wy, oni (mag.) 16.00 Rower Białej (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.40 Plebania (s.) 18.05 Na żywo (pr. public.) 18.40 (pr. public.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.) 21.10 Sprawa dla reportera (pr. public.) 21.45 Tygodnik polityczny Jedyńki 22.35 Szerokie tory (reportaż) 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Biznes perspektywy (mag.) 23.25 Królewska faworyta (film aust.) 0.55 JFK - teoria spisku czy spiskowa teoria dziejów (film dok.).

TEQUILA I BONETTI W RZYMIE

serial kryminalny prod. włosko-amerykańskiej
TVP 1, czwartek 12. 2., godz. 20.15
Występują: Jack Scalia, Alessia Marcuzzi, Gianfranco Barra i in.

Bawiąc się nowym telefonem komórkowym, detektyw Bonetti przypadkowo podsłuchuje rozmowę, w której ktoś zdradza plany zamordowania młodej dziewczyny na placu Navonna.

TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.35 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Cztęnie pancerni i pies (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.30 Przystanek praca (mag.) 10.45 Don Wasyl i Cygańskie Gwiazdy (koncert) 11.25 Dziewczyna i chłopak (s.) 12.10 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Ziłtopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.25 W krainie władcy smoków (s.) 14.55 Kraina tygrysa (s. dok.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Złoty interes (teleturniej) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Związki rodzinne (film USA) 20.40 Dieta cud z buszu (film dok.) 21.25 Kabaretowa kawałki (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Mecenas Darrow (film USA) 0.20 W obronie prawa (s.).

TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Miłosne wiwilekacje 8.45 Gość dnia 9.00 Wielkie zarcie (s. dok.) 9.45 Wieży krwi (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Viva il canto (pr. rozryw.) 12.15 Ekogeneracja przyszłości (felieton) 12.35 Poznajmy je lepiej (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Zaproszenie 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Sami o sobie (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Senat - studio senackie 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20

Wiadomości sportowe 18.25 Prognoza pogody dla narciarzy 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Odkrywanie przestępstwa (reportaż) 19.00 Publicystyka TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktu-

RODZINA ZASTĘPCZA

Polsat, czwartek godz. 19.10.

powtórka: piątek godz. 09.00

Jak matka (Gabriela Kownacka) - kobieta o gorącym sercu i artystycznej duszy - i ojciec (Piotr Fronczewski) - rozsądny inżynier pragnący świętego spokoju - mogą skomplikować sobie życie? Są różne możliwości. Jedną z nich jest zaadoptionie upiornych bliźniaczek i 13-letniego Cygana, kiedy mają już dwójkę własnych dzieci. 8-letniego Filipa oraz 17-letnią Majkę. Inna - podążanie za doświadczeniami siostry matki: Urszuli (Maryla Rodowicz), która zawsze wszystko wie najlepiej i do wszystkiego się wtrąca. Większość członków rodziny wykazuje jakieś nieprzeciętne cechy. Każdy odcinek to zamknięta fabularna historia o kolejnych tarapatach i problemach (prawie bez wyjścia)...

alności 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 Ślizg (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Samowolka (film pol.) 0.10 Zamki grozy (s. dok.).

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Pokemon (s.) 8.00 Viper (s.) 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.55 Tajne przez poufne (s.) 10.45 Awantura o kasę (teleturniej) 11.40 Samo życie (s.) 12.10 Interwencja (mag.) 12.30 Serca na rozdrożu (s.) 13.20 TV Market (mag.) 13.35 Czułość i kłamstwa (s.) 14.05 Power Rangers (s.) 14.30 Transformery (s.) 15.00 Świat według Kiepskich (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 17.25 Hugo Express (pr. dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje 19.10 Rodzina zastępcza (s.) 20.15 Miodowe lata (s.) 21.10 Samo życie (s.) 21.45 Zostać miss 2 (s.) 22.45 Z archiwum X (s.) 23.45 Biznes Informacje 0.10 Graffiti (pr. public.) 0.30 Erotyczne zwierzenia (s.) 1.00 Miłosne sekrety (s.) 1.30 Muzyka na BIS.

TVC 1

5.00 W blasku pięciu kół 5.25 Obiektyw 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Podróżomania 9.30 Podróż po świecie wina (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.15 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 11.45 Londyn (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.25 Wyciągi motorowe Red Bull - Petfin 2003 12.40 Oczarowani (s.) 13.30 Niechciane dzieci (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Bananowe rybki (talk show) 14.35 Ludzie burmistrza (s.) 15.00 Czy chcecie mnie? (mag.) 15.20 Wydarzyło się... 15.30 Aneta (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 16.50 Labyrinth (teleturniej) 17.20 Co mogę dla siebie zrobić (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Simpsonowie (s. anim.) 18.50 Stop (mag. dla kierowców) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Miejsce zbrodni (s.) 21.40 (N)abierz mnie! (pr. rozryw.) 22.10 Czarne owce (pr. public.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Nigdy o mnie nie zapomnijcie (film USA-kanad.) 0.50 Dwudziestka dwójka 1998 (pr. rozryw.) 1.25 Czarni baronowie 1.25 Na pływali ze Z. Neubaerem 1.45 Podróż po świecie wina 2.20 Niechciane dzieci 2.50 Mieszkać to zabawa 3.05 Moda - Ekstrawagancja 3.30 Spotkanie z J. Burianem 3.55 Poszukiwanie mądrości starożytności.

TVC 2

5.00 Instytut zaopatrzenia państwa 5.30 Nasza wieś 5.45 Wielki Wóz 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Spotkanie z J. Burianem 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Ogniem i mieczem (s.) 12.50 Meduza (pr. muz.) 13.00 Pomarańcza (mag.) 13.20 M15 (s.) 14.10 MŚ w białoniu - Niemcy 16.00 Etykieta 16.10 Na tropie 16.40 Podróża nauki i techniki (s. dok.) 17.35 Popularis (mag.) 18.30 Kinobox (mag.) 18.30 Czeski łowca przygód (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jez. migowym 19.15 Sport przeciwko narkotykom 19.35 Sport zwycięzcom (mag. sport.) 19.55 Stop (mag. dla kierowców) 20.00 Cudowna planeta (s. dok.) 20.50 Infiltracja (rep.) 21.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.30 Joseph Conrad (film dok.) 22.10 Magnolia (film USA) 1.10 Ludzie z manewru 2.10 Retransmisja obrad Parlamentu RC.

NOVA

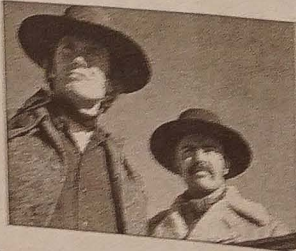
5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Nowicjusz (film USA) 11.05 Lekcje gotowania 11.40 Stefania (s.) 12.30 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Niewiarygodne historie (s.) 13.15 Na południe (s.) 14.10 Kachorra (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pali vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Spadek, czyli Kurwachodpocygutntag (film czes.) 20.25 24 godziny (s.) 23.15 Pirania (film USA) 0.50 Akcja (s.) 2.10 Dykaren (film szwedz.-duń.) 3.45 Kolacja 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 Skryta namiętność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.45 Zaginiony przedmiot (film USA) 13.40 Pomoc domowa (s.) 14.15 Melrose Place (s.) 15.15 Czarodziejki (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Dynastia Nowaków (s.) 21.00 Receptariusz dobrych pomysłów (mag.) 21.55 12 odważnych 22.15 Ciernie (talk show) 23.05 Ulice Berlina (s.) 0.50 Na temat! 1.00 Wodzicielska szansa (teleturniej) 2.05 Co wszystko było wspaniałe 2 3.10 Świat według Bundych (s.) 3.35 Sauna.

JOE KIDD

Western, 84 min. USA 1972
TVP 1, piątek 13. 2., godz. 20.15
Reżyseria: John Sturges
Scenariusz: Elmore Leonard
Występują: Clint Eastwood, Robert Duvall, John Saxon, Don Stroud, Stella Garcia i in.

Grupa niezadowolonych meksykańskich wieśniaków wdiera się do budynku sądu w małym, granicznym miasteczku Sinola, gdzie jest właśnie sądowy cieszący się złą sławą Joe Kidd. Meksykanie pragną zaprzeczyć przeciwko zalegającym im zabójstwom i ich ziem przez bogatych przedsiębiorców amerykańskich. Kidd ratuje się przed porwaniem przez wieśniaków, ale później odmawia wzięcia udziału w pościgu za ich przywódcą, Luiselem Chama. Kiedy jednak Chama napada na jego ranczo, zabierając mu konie, Kidd wraca do miasteczka i przyjmuje, za podwójną zapłatą w wysokości tyśiąca dolarów, ponowną ofertę ścigania Meksykanina.

PIĄTEK 13 LUTEGO

TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Stoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Jedyńeczka na samczkach (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedyńeczki (dla dzieci) 9.50 Ferie z Jedyńką (dla dzieci) 10.00 Nash Bridges (s.) 10.45 Mamo, tato - pomóżcie (mag.) 11.05 Sztuka tworzona w mrokach (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Po pierwsze pomysły (mag.) 12.50 Joseph Andrews (film ang.) 14.30 Lasy i ludzie (mag.) 14.50 Książki na zimę (mag.) 15.00 Wiadomości 15.10 Joella (film dok.) 15.40 Puchar rodzinny 16.00 Raj (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Adam Małysz - wokół skoczni 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.35 Plebania (s.) 18.00 Randka w ciemno (pr. rozryw.) 18.40 Jaka to melodia? 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Joe Kidd (film USA) 21.45 Czarzy świt (film USA) 23.30 Monitor Wiadomości 23.45 Biznes perspektywy (mag.) 23.55 Prawo i bezprawie (s.) 0.35 Ziano zagłady (film USA) 1.20 El Norte (film USA).

TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 Sześć milionów sekund (s.) 7.40 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.50 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.30 Święta wojna (s.) 10.55 Podróż Pana Kleksa (film pol.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Ziłtopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.25 Polskie drogi (s.) 16.00 Panorama 16.25 Ziłtopolscy (s.) 17.20 Taryfa ulgowa (pr. rozryw.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Siła zmysłów (film dok.) 19.50 Zobacz to... (pr. kultur.) 20.10 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 21.10 Na zdrowie. Jagielski (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Videoteka Dorosłego Człowieka (pr. muz.) 23.05 Jak upolować mężczyznę, czyli seks w wielkim mieście (s.) 23.40 Dzika wyspa (film austral.).

TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędnik weekendowy 8.45 Gość dnia 9.00 Teorie spiskowe (s. dok.) 9.45 Wieży krwi (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Smart Jazzpol Festival 12.15 To jest temat (mag.) 12.35 Poznajmy je lepiej (s.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Trójka tam była... 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia 17.00 Senat - studio senackie 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Magazyn kulturalny 19.15 Muzyka u nas 19.45 Rozmowa dnia 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 22.00 Ludzie i sprawy (mag.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Przeżyć cios (s. dok.) 0.00 Postać w kamieniu (film ang.).

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Transformery (s. anim.) 8.00 Tajne przez poufne (s.) 8.50 Rodzina zastępcza (s.) 9.20 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.50 Boston Public 2 (s.) 10.45 Rosyjska ruletka (teleturniej) 11.40 Samo życie (s.) 12.10 Interwencja (mag.) 12.30 Serca na rozdrożu (s.) 13.20 Czułość i kłamstwa (s.) 13.50 Power Rangers (s.) 14.15 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 14.45 Miodowe lata (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Tajne przez poufne (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Viper (s.) 20.10 Informacje, Sport 19.10 20.40 Pierwszy milion (s.) 21.45 Cień anioła (s.) 22.45 Nagi patrol 2 (s.) 23.15 Biznes Informacje 23.30

Puls - biznes i giełda (mag.)
Graffiti (pr. public.)
kaniery (film erot.) 2.40
BIS.

TVC 1

5.00 W górę w chmurach 5.25
cie mnie? 5.40 Po czesku
sza pomoc 5.59 Dzień do
8.30 Czarodziejskie przedszkole
Śpiewnik domowy 9.05 W
kuje najlepiej (s. dok.)
podziła się ta stara pios
Wiadomości 10.15 Psych
dentu (film USA) 12.00
12.25 Klucz (mag.) 13.00
(bajka) 13.50 Śpiewnik do
Wiadomości 14.05 Przygo
listyki (s.) 15.00 Nasza
15.20 Następnym razem
Wiadomości 16.05 Niech
(s.) 16.30 Droga wzyw
strzeżenia z zagranicy
(teleturniej) 18.00 Report
reg.) 18.25 Nie zastanaw
(pr. rozryw.) 18.57 Loso
szczęśliwych 19.00 W
19.15 Wiadomości 19.35
kulturalne 19.40 Progno
19.45 Bramki, punkty, sek
Arabela (s.) 20.35 Rodzina
2 (film USA) 22.10 Film
Ostatni samuraj 22.30
komentarze 23.08 Bram
sekundy 23.15 Druga mi
23.45 Losowanie „10” sm
23.50 Psychiatria przyje
USA) 1.30 Nominacje
Czeskiego Lwa 3.20 Film
cert 4.05 Droga wzyw (s.)

TVC 2

5.10 Śladami 5.25 Pom
Wiadomości TVS 6.40 W
regionalne 7.55 Panorama
łowca przygód 9.00 Dzie
TVC 11.25 AZ-quiz (teletu
Dziennik telewizyjny po la
Czechosłowacki Tygodni
12.10 Podróża nauki i t
dok.) 13.05 Labyrinth (t
13.30 Game Page (mag.)
sonowie (s. anim.) 14.20
nie - Niemcy 16.00 Cudo
(s. dok.) 16.50 Mechanika
dla dzieci (s. dok.) 17.15
nauki i techniki (s. dok.)
ra w podróży (s. dok.) 18.4
(mag.) 19.00 Dziennik tele
latach 19.10 Wiadomości
wym 19.15 Euronews 20.00
ka z Rangunu (film dok.)
nik (pr. muz.) 21.20 Ar
21.50 Crescendo (konc
Pierwszy i ostatni (teatr
odkrycia w starym Egip
Rodzina Addamsów 2 (fil
Retransmisja obrad Parla

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova
morderstwo, napisała (s.)
Indiana Jones (s.) 10.55
wania 11.25 Stefania (s.)
życia Sofii (s.) 13.05 N
historie (s.) 13.35 Na
14.25 Kachorra (s.) 15.10
brama (s.) 16.05 Milagros
Zaryzykuj! (teleturniej)
teraz 17.30 Walker, Texas
18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55
to?” (teleturniej) 19.30
sport, pogoda 19.00 C
milionerem? (s.) 20.50 D
muz.) 21.50 Kociół (talk
„Prask!” (talk show) 23.0
dżungli (film kanad.) 0.50
ki (film USA) 2.20 Akc
Kociół 4.45 DO-RE-MI.

PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.)
namiętność (s.) 9.50 W
ci (s.) 10.45 Prima jazda
ina i niebieskie oczy (s.)
Pomoc domowa (s.) 13.4
Place (s.) 14.45 Czarodzie
Hercule Poirot (s.) 16.5
Rex (s.) 18.05 Kwiz show
18.43 Wiadomości z re
Prima TV 18.50 Minu
18.55 Pogoda 19.00 D
Tescoma Prima chochla
ster i Tweety (s. anim.)
Euromiliony 19.55 Śmie
(film czes.) 21.40 Tele
ryw.) 22.40 Dremaszcz
Loteria Euromiliony 0.25
cielska szansa (teleturn
według Bundych (s.) 2.35

Kronika Rodzinna

Dnia 12 lutego 2004 obchodzi swój zacny jubileusz 50. urodzin

pani **ZOFIA PŁONKA**

ze Śmiłowic. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego życzą mąż z córkami wraz z całą rodziną. AD-026

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Tatuaz (12, 3, godz. 20.00), Teksaska masaka piła łańcuchowa (12, 13, godz. 17.45), **Reflex:** S.W.A.T. (12, 13, godz. 17.00, 20.00), **Ex:** Pan i Władca: Na krańcu świata (12, 13, godz. 19.00), **CZ. CIESZYŃ - Central:** Desperado (13, godz. 17.15, 19.30), **TRZYŃNIEC - Kosmos:** Zakrecony piątek (12, godz. 17.30, 13, godz. 17.30, 20.00), Obywatel Kane (12, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńniec 105,3 m, po-pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyń: do 23. 4. wystawa „Koń jaki jest, każdy widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.
GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 29. 2. wystawy „Soni Pryszcz-Botor „Fobie”, Anny Kowalczyk-Klus „Jasność i mrok”, „Albatros – sztuka współczesna ze Szkocji”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

Co w terenie

BOCONOWICE - MK PZKO serdecznie zaprasza 15. 2. o godz. 15.00 do świetlicy Koła na zebranie sprawozdawcze.
HAWIERZÓW MIASTO - Klub Kobiet zaprasza serdecznie na spotkanie 12. 2. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.
KARWINA RAJ - zarząd MK PZKO zaprasza członków koła 15. 2. o godz. 15.00 do Domu PZKO na zebranie sprawozdawcze.
CZ. CIESZYŃ - 13. 2. o godz. 15.30 odbędzie się zebranie Rady Wykonawczej Ruchu Politycznego Coexistentia-Wspólnota przy ul. Strzelniczej 28 (ZG PZKO, 1. piętro).
SUCHA GÓRNA - MSZ informuje, że są jeszcze do nabycia bilety (z miejscówką 150 Kc) na Bal Szkolny 14. 2. o godz. 19.00 w Domu Kultury.
RYCHWAŁD - MK PZKO zaprasza 13. 2. o godz. 19.00 do restauracji „U Smetany” (Sokolský dům) na tradycyjny bal. Przygrywa orkiestra „Sonata”.
OLDRZYCHOWICE - MK PZKO zaprasza 14. 2. od godz. 17.00 do Domu PZKO na Bal PZKO.
MILIKÓW PASIEKI - MK PZKO oraz Macierz Szkolna PSP w Koszarzyskach serdecznie zapraszają 14. 2.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 8 lutego 2004 zmarła po krótkiej chorobie w wieku 88 lat nasza Najukochańsza Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia

śp. **AGNIESZKA GAŁUSZKOWA**

zamieszkała w Karwinie Darkowie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek, 13. 2. 2004 o godz. 14.30 z kościoła rzym.-kat. w Karwinie Frysztacie, a zwłoki zostaną złożone na cmentarzu w Karwinie Mizerowie. W smutku pogrążona rodzina. RK-025

o godz. 19.00 do Domu PZKO na tradycyjny bal. Świetna muzyka, loteria i inne atrakcje zapewnione.
PTTS „BŚ” - zaprasza swoich członków i sympatyków 14. 2. na „Biały Rajd”. Trasa: Wędrynia motorest do HOT KIKULA Koszarzyska, start w godz. 9.00-9.30. Oznajmiamy, że wycieczka na Baginiec odbędzie się 21. 2.

Zapisy

CZ. CIESZYŃ - przedszkole przy ul. Hrabieńskiej zaprasza do zapisów, które odbędzie się 16.-20. 2. w godz. 7.30-15.30 w przedszkolu.

Oferty

KAPELA „KAMRACI” poszukuje kontrabasisty. Blizsze informacje T. Farny nr tel. 736 614 641. GL-074
POSZUKUJEMY odpowiedzialnej pani do pilnowania rocznej dziewczynki, 15 godz. tygodniowo, 40 Kc/godz., Hawierzów Szumbark, tel. 777 914 251. GL-067
PRACA Z DOMU lub biura. Zarobki tygodniowo 5000 Kc. Tel. 608 283 373. GL-073

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA: do 29. 2. wystawa „Beskid Śląski” w malarstwie Pawła Wałacha. Otwarte po-pt: 9-15.
„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwinia Frysztat: do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.
GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwinia: do 12. 3. Międzynarodowa wystawa słowackich artystów Gity i Petra Matisów. Otwarte po-pt: 10-16.
PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE, Karwinia: wystawa fotografii Aleša Milerskiego. Otwarte po, sr: 8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8.00-14.30
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyń: Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14: do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ INTERKLUB, Karwinia: do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej

architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ JABŁONKÓW, Rynek Mariacki 14: do 22. 2. „Szkola podstawą życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYŃNIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyńca”. Do 12. 5. wystawa modeli strażackich.

▲ GALERIA „NA SCHODACH” - do 14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

WYSTAWA W UNIWERSYTECIE W labiryncie wachlarzy

KARWINA (sch) - Dziś, o godz. 17.00 w Galerii Zdrowego Miasta zostanie otwarta kolejna wystawa.

Tym razem będą do obejrzenia obrazy słowackich artystów **Gity i Petra Matisów**, którzy swoje dzieła sztuki prezentowali już m.in. we Francji, Polsce, Szwecji czy nawet dalekiej Japonii. W ich twórczości dominują labirynty, krajobrazy i planety. Na uwagę zasługują też tkaniny w kształcie wachlarzy, wykonywane przy zastosowaniu techniki arrá ART. Patronat nad wystawą objęła słowacka konsul **Katarína Smékalova**, która zapowiedziała również udział w wernisażu.

XXIV TARGI ŻYWNOŚCIOWE

Nie tylko o jedzeniu

BRNO (mro) - Najnowsze rozwiązania techniczne w gastronomii i nowości spożywcze będzie można m.in. zobaczyć na XXIV Międzynarodowych Targach Żywnościowych *Salima 2004* od 2 do 5 marca br. na terenie Międzynarodowych Targów Brneńskich.

1170 wystawców na targach *Inteco* (urządzenia gastronomiczne), *Vinex* (wszystko o produkcji i samym winie), *MBK* (branża piekarnicza i cukiernicza) oraz na samych targach żywnościowych *Salima* będzie reprezentować 38 krajów. Wśród nich są Malezja, RPA, Kanada, Tajwan czy Chiny, czyli - jak zaznaczają managerzy targów - państwa po raz pierwszy uczestniczące w tej imprezie.

Salima to również szereg akcji towarzyszących, a między innymi spotkanie ministrów rolnictwa państw Czwórki Wyszehradzkiej, Europejskie Centrum Konsultacyjne, (w którym można będzie bezpłatnie uzyskać informacje o przepisach UE branży spożywczej), czy Forum wielkich przedsiębiorstw ponadnarodowych, w którym uczestniczyć będzie 35 firm takich jak np. *Tesco, Julius Meinl, Ahold*.

Wzorem lat ubiegłych pierwsze dwa dni wystawy przeznaczone są dla fachowców, w trzecim grono zwiedzających poszerzają szkoły zawodowe. Ostatni dzień jest otwarty dla wszystkich zainteresowanych.

Z redakcyjnej Poczty

Darkowanie nie próżnują

Smiale i bogate są plany i zamierzenia MK PZKO w Karwinie Darkowie. Zarząd Koła z prezesem Stanisławem Sztulą i ofiarnym wiceprezesem Bolesławem Mrózkim działa w kierunku zaspokajania potrzeb członków i sympatyków MK przede wszystkim w zakresie kultury i oświaty.

Bez wątpienia najaktywniejszym zespołem i chlubą darkowskiego PZKO jest chór mieszany Lira, którego kierowniczką organizacyjną jest *Czesława Lipka*, a dyrygentką *Beata Piłśniak-Hojka*. To właśnie chór w miesiącu styczniu swoim kołodoowaniem w kościołach w Frysztacie, Gaszowicach (Polska) i Gnojniku zainaugurował tegoroczną działalność darkowskich pezetkaowców.

Obecnie Lira ćwiczy nowy repertuar i przygotowuje się do występów na walnym zebraniu koła które odbędzie się 29 lutego w świetlicy. Kolejne występy chóru zaplanowano 21 marca na imprezie Powitanie wiosny w darkowskim Domu Zdrojowym. W drugiej połowie maja wystąpi natomiast na IX edycji Maja nad Olzą w Parku Zdrojowym.

MK PZKO to jednak nie tylko działalność chóru. Już jutro o 19.00 rozpocznie się w salach Domu Zdrojowego Bal PZKO. Popularna orkiestra *Sonata Wiesława Farany*, program kulturalny, bogata loteria i domowy bufet, który przygotowuje klub kobiet pod kierownictwem *Danieli Stryji*, gwarantują szampałowość darkowskich pezetkaowców.

J. G.

Domy rodzinne

1. Dom rodzinny w Hrczawie, murowany, podpiwniczony, w centrum, II kondygnacje, woda, szambo, elektryczność.
Cena do uzgodnienia.
2. Dom rodzinny w Gutach po renowacji, z parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem, poddasze mieszkalne.
Cena do uzgodnienia.
3. Drewniak w Nawsiu z parcelą 80 a. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem.
Cena 690 tys Kc.
4. Dom rodzinny w Trzyńcu Lesznej Dolnej z parcelą 15 a, 4+1, weranda, garaż i budynek gospodarczy.
Cena do negocjacji - 1,2 mln Kc.
5. Dom czynszowy w Czeskim Cieszyń, ul. Dukelská, 3 piętra.
Cena do negocjacji.

Garaż - sprzedaż

Garaż w Cz. Cieszyń na Horkách.
Cena do uzgodnienia.
Sprzedaż lub wynajęcie garażu w Trzyńcu w pobliżu stacji benzynowej „Araf”.
Cena do uzgodnienia.

Oferujemy biura do wynajęcia w centrum Cz. Cieszyń. Blizsze informacje w BN.
Cena do uzgodnienia.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanisławice, Żuków Górny, Trzanowice, Kocobędz, Ropica itd.).

Mieszkania-sprzedaż

Oferujemy mieszkanie 4+1 z balkonem w Cz. Cieszyń. Bardzo ładne, po renowacji.
Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 3+1 z balkonem, po renowacji na ul. Slezkiej, Cz. Cieszyń.
Cena do uzgodnienia.

Poszukujemy dla klienta z gotówką mieszkania spółdzielczego 1/2+1 w Cz. Cieszyń (i Sibicy).

Oferuje:

Jan Czernek
Siefánikova 21
737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

CZERNEK

61-028

Są wśród nas ludzie, którzy potrafią odnowić zabytek rzemiosła ludowego. Jako przykład może posłużyć wiatrak mieszczący się w Trzyńcu Oldrzychowicach w ogrodzie państwa Jurandów. Własnym sumptem zrekonstruowali go, a warto dodać, że już nikt się nie spodziewał, że wiatrak uda się zachować. Dziękujemy!
Fot. STANISŁAW GÓRECKI

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnicí 18, Czeski Cieszyń;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyń;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

